



Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

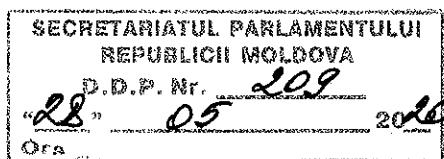
În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea art.134 din Codul educației nr.152/2014.

Anexă:

1. Proiectul de lege – 1 filă.
2. Nota informativă – 6 file.

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Vladimir BOLEA



L E G E
pentru modificarea art.134 din Codul educației nr.152/2014

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. Articolul 134 din Codul educației nr.152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.634), la alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Absolvenții instituțiilor de învățămînt superior, postsecundar și postsecundar nonterțiar pedagogice naționale sau din străinătate, la formele de finanțare buget sau contract, inclusiv absolvenții studiilor cu frecvență redusă din momentul primirii diplomei de studii, încadrați în instituțiile de învățămînt prin repartizare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, beneficiază, în primii trei ani de activitate, de indemnizații stabilite de Guvern, din mijloacele bugetului de stat, achitate prin intermediul bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea și ale UTA Găgăuzia.”

Art. II. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- va elabora actele normative necesare implementării prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
pentru modificarea art.134 din Codul educației nr.152/2014

1. Denumirea autorului proiectului

Vladimir Bolea, Deputat în Legislatura X

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de modificare a Codului educației nr.152/2014 reprezintă o acțiune primordială, care se înscrie în procesul de promovare a imaginii și statutului cadrului didactic, precum și de inserție profesională a tinerilor specialiști.

Din anul 2019, în baza modificărilor operate la Hotărârea Guvernului nr.802/2015 prin Hotărârea Guvernului nr.217/2019, indemnizațiile se achită în primii 3 ani de activitate, în mărime de 40 mii lei anual pentru tinerii specialiști absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior (licență sau master) sau absolvenți deținători ai unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilității pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor, și în mărime de 32 mii lei anual pentru tinerii specialiști absolvenți ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar, încadrați în instituțiile de învățământ în primii trei ani după absolvirea acestora, prin repartizare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Conform prevederilor cadrului normativ, nu sunt plasați în câmpul muncii în funcție de necesitățile statului absolvenții programelor de studii superioare, profesional tehnice postsecundare și postsecundare nontertiare care au fost admiti în învățământ pe locuri cu taxe de studii.

Actualmente, se constată că repartizarea în câmpul muncii doar a absolvenților învățământului superior și a celor din învățământul profesional tehnic postsecundar de la specialitățile pedagogice, care au acces la studii cu finanțare de la bugetul de stat, nu acoperă pe deplin numărul de posturi didactice vacante, care din an în an este în creștere.

Supunem atenției că aceste afirmații sunt determinate de situația reală, confirmată prin următoarele date oficiale oferite de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării:¹

Numărul de absolvenți al instituțiilor de învățământ superior pe domeniul general de studii Științe ale educației:

Specialitatea	Absolvenții Ciclului I 2019		TOTAL Absolvenții Ciclului I		
	<u>buget</u>	<u>contract</u>	2017	2018	2019
0111.1 Pedagogie	22	10	31	27	32
0111.4 Psihopedagogie specială	23	28	54	52	51
0112.1 Pedagogie preșcolară	20	108	139	131	128
0113.1 Pedagogie în învățământul primar	180	190	394	386	370
Total	245	336	618	596	581

Absolvenții

Ciclului II

domeniului general de studii 011 ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

2017		2018		2019	
<u>buget</u>	<u>contract</u>	<u>buget</u>	<u>contract</u>	<u>buget</u>	<u>contract</u>
629	325	727	446	569	345
Total 954		Total 1173		Total 914	

Numărul absolvenților repartizați în anul 2019:

Instituții de învățământ per categorie	Nr. de funcții ocupate conform repartizării	Nr. de cadre didactice care au beneficiat de indemnizații
Licee	121	121
Gimnazii	81	81
Școli primare	7	7
Grădinițe	83	83
Total	292	292

¹ Răspunsul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării Nr.03/01-07/2506 din 18.05.2020 privind disponibilitatea de funcții didactice și absolvenții repartizați/angajați.

În urma studierii informațiilor oficiale conchidem faptul că o bună parte din absolvenți care nu au fost repartizați la un loc de muncă sunt defavorizați.

Totodată, în raport cu prevederile alin.(1) lit.c din art.132 din Codului educației nr.152/2014, tinerii specialiști pentru a se angaja în calitate de cadre didactice în licee sunt obligați să dețină calificarea 7 ISCED. Ceea ce înseamnă că această categorie de subiecți necesită de a deține studii superioare de master, precum și promovarea modulului psihopedagogic.

Mai mult decât atât, se cuvine și absolvenților învățământului profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de a beneficia de aceleași facilități încruxtenarea abilităților dobândite pe parcursul studiilor. Din studierea datelor statistice se atestă următoarele:²

Domeniul de formare profesională	Absolvenții învățământului profesional tehnic postsecundar		
	2017	2018	2019
112. Pregătirea educatorilor pentru instituții preșcolare	188	228	209

În vederea susținerii tinerilor specialiști se impune elaborarea unui cadru normativ care să asigure flexibilitate în inițierea în cariera didactică.

Informațiile oferite de către organele locale de specialitate în domeniul educației, reflectă faptul că numărul posturilor didactice vacante în instituțiile de învățământ general din republică în ultimii ani este în creștere: în **2017 - 1875** de posturi didactice vacante, în **2018 - 2032**, iar în **2019 - 2174**.

Analiza acestor date relevă problema acută privind asigurarea instituțiilor de învățământ cu cadre didactice.

Problema încadrării în câmpul muncii vizează și tinerii specialiști absolvenți ai instituțiilor de învățământ din străinătate. Mecanismul de recunoaștere și echivalarea actelor de studii obținute în instituții de învățământ din străinătate se reflectă în prevederile alin.(5) din art.151 din Codul educației nr.152/2014, iar sursele oficiale prezintă următoarele:

² <https://bit.ly/2XonBpc>. Banca de date statistice Moldova. „Statistica despre absolvenții învățământului profesional tehnic postsecundar pe domenii de formare profesională, ani”, (vizitat la 25.05.2020).

Echivalarea actelor de studii:

	Nr. de persoane care au absolvit peste hotare în domeniul Științe ale educației și au cerut echivalarea actelor de studii în RM		
	2017	2018	2019
Continuarea studiilor	2	1	3
Angajarea în câmpul muncii	3	3	13
Nivelul de calificare	4 – 6 CNC 1 – 4 CNC	3 – 6 CNC 1 – 7 CNC	10 – 6 CNC 5 – 7 CNC 1 – 4 CNC

Nr. de tineri specialiști care și-au făcut studiile peste hotare și au fost angajați în funcții didactice în RM		
2017	2018	2019
0	2	2

Considerăm că toți absolvenții instituțiilor de învățământ din străinătate reveniți, trebuie să se bucure de dreptul la angajare în funcții didactice pe teritoriul Republicii Moldova și de aceleasi indemnizații, similar tinerilor specialiști care au urmat studiile în cadrul instituțiilor de învățământ naționale.

În opinia noastră, modificarea cadrului normativ implică motivarea, susținerea tinerilor specialiști pentru a activa în profesia de cadru didactic pe de o parte și soluționarea problemei celor 2000 de cadre didactice care nu ajung în sistem.

În acest sens, Strategia națională „Moldova 2020” are ca primă prioritate sectorul educațional, vizând „Racordarea sistemului educațional la cerințele pieței forței de muncă, în scopul sporirii productivității forței de muncă și a majorării ratei de ocupare în economie”.³

³ Hotărîrea Guvernului Nr. 944 din 14.11.2014 cu privire la aprobatarea Strategiei de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 345-351/1014 din 22.11.2014.

Mai mult decât atât, Strategia „Educația-2020” stabilește că resursele umane sunt factorul-cheie al oricărui sistem educațional performant, iar educația reprezintă o prioritate națională și factorul primordial al dezvoltării durabile a unei societăți bazate pe cunoaștere. Astfel, una dintre cele 7 Direcții strategice prevăzute în documentul de politici vizează cadrele didactice, și anume, în ce privește atragerea, motivarea și menținerea atât a cadrelor didactice performante, cât și a tinerilor specialiști în sistem pentru asigurarea educației de calitate.

Considerăm imperativă operarea modificării cadrului normativ care să permită plasarea în cîmpul muncii, la dorință, ale absolvenților instituțiilor de învățământ superior, postsecundar și postsecundar nontertiar pedagogic naționale sau din străinătate, la formele de finanțare buget sau contract, inclusiv absolvenții studiilor cu frecvență redusă din momentul primirii diplomei de studii, cu dreptul acestora de a beneficia de indemnizație și de compensarea cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ, consumul de energie termică și electrică în condițiile cadrului legal în vigoare.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu-și propune armonizarea legislației naționale la cea a Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Salariile neattractive nu sunt de natură să motiveze studenții să se implice în cercetare sau să-și dorească o carieră academică.

Aceasta influențează negativ motivația angajaților din domeniul educației și opțiunea tinerilor pentru această profesie și generează fluctuația cadrelor.

De aceea, proiectul prevede acordarea indemnizațiilor și repartizarea în cîmpul muncii a tuturor absolvenților învățământului superior și profesional tehnic postsecundar și postsecundar nontertiar de stat atât naționale, cât și din străinătate, atât pe locuri cu finanțare de la buget, cât și cu taxă de studii.

5. Fundamentarea economico-financiară

Aspectul organizatoric: adoptarea proiectului nu implică crearea de noi structuri specializate pentru realizarea prevederilor acestuia;

Aspectul finanțier și economic: implementarea proiectului va necesita cheltuieli finanțare suplimentare prin transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale de nivelul II.

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Vladimir BOLEA

